Re-Accredited by NAAC with 'A' Grade
VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY
University Campus, Udhna-Magdalla Road, SURAT - 395 007, Gujarat, India.
વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી
યુનિવર્સિટી કેમ્પસ, ઉધના-મગદલ્લા રોડ, સુરત - ૩૯૫ ૦૦૭, ગુજરાત, ભારત.
Tel : +91 - 261 - 2227141 to 2227146, Toll Free : 1800 2333 011, Fax : +91 - 261 - 2227312
E-mail : info@vnsgu.ac.in, Website : www.vnsgu.ac.in

-: પરિપત્ર :-

વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની સંલગ્ન સંસ્કૃત વિષય ચલાવતી સ્નાતક કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓને જણાવવાનું કે, શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૦–૨૧ થી અમલમાં આવનાર "જ્ઞાન સંગમ" ન્યુ સીલેબસ ફોર ન્યુ ઈન્ડીયા અંતર્ગત સંસ્કૃત વિષયનાં અભ્યાસક્રમની તા.૨૭/૦૧/૨૦૨૦ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંકઃ ૧ અન્વયે નિમેલ પેટાસમિતિએ તૈયાર કરેલ એફ.વાય.બી.એ. સેમે.–૧ અને ૨ નો સંસ્કૃત વિષયનો અભ્યાસક્રમ સર્વાનુમતે મંજૂર કરી વિનયન વિદ્યાશાખાને ભલામણ કરેલ છે જે ભલામણ વિનયન વિદ્યાશાખાનાં અધ્યક્ષશ્રીએ વિનયન વિદ્યાશાખાની મંજૂરીની અપેક્ષાએ વિનયન વિદ્યાશાખાવતી મંજૂર કરી એકેડેમિક કાઉન્સિલને કરેલ ભલામણ એકેડેમિક કાઉન્સિલએ તેની તા.૩૦/૬/૨૦૨૦ની સભાના ઠરાવ ક્રમાંકઃ૧૨૦ અન્વયે સ્વીકારી મંજૂર કરેલ છે.તેની જાણ સંબંધકર્તા શિક્ષકો અને વિદ્યાર્થીઓને કરવી, તદ્ઉપરાંત તેનો અમલ કરવો.

એકેડેમિક કાઉન્સિલની તા.૩૦/૦૬/૨૦૨૦ની સભાના ઠરાવ ક્રમાંકઃ૧૨૦

:: આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે, "જ્ઞાન સંગમ" ન્યુ સીલેબસ ફોર ન્યુ ઈન્ડીયા અંતર્ગત સંસ્કૃત વિષયનાં અભ્યાસક્રમની તા.૨૭/૦૧/૨૦૨૦ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંકઃ ૧ અન્વયે નિમેલ પેટાસમિતિએ તૈયાર કરેલ એફ.વાય.બી.એ. સેમે.–૧ અને ૨ નો સંસ્કૃત વિષયનો અભ્યાસક્રમ શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૦–૨૧ થી અમલમાં આવે તે રીતે સર્વાનુમતે મંજૂર કરી વિનયન વિદ્યાશાખાને કરેલ ભલામણ વિનયન વિદ્યાશાખાનાં અધ્યક્ષશ્રીએ વિનયન વિદ્યાશાખાની મંજૂરીની અપેક્ષાએ સ્વીકારેલ તે મંજૂર કરવામાં આવે છે.

(બિડાણઃ ઉપર મુજબ)

ક્રમાંક : એકે./પરિપત્ર/૫૭૯૪/૨૦૨૦
તા. ૧૫–૦૭–૨૦૨૦

ઈ.ચા. કુલસચિવ

પ્રતિ,
૧)વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની સંલગ્ન સંસ્કૃત વિષય ચલાવતી સ્નાતક કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓ.
૨)અધ્યક્ષશ્રી, વિનયન વિદ્યાશાખા.
૩)પરીક્ષા નિયામકશ્રી, પરીક્ષા વિભાગ, વીર નર્મદ દ. ગુ. યુનિવર્સિટી, સુરત.
.....તરફ જાણ તેમજ અમલ સારૂ.

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૦ થી અમલમાં આવનાર એફ.વાય.બી.એ.

સંસ્કૃત સેમેસ્ટર-૧ નો અભ્યાસક્રમ

Core Allied: **Credit-03**

Paper- **1 A Sanskrit Classical Language** કુલ ગુણ-૫૦

कृतिः श्री विष्णुशर्मा विरचित पञ्चतन्त्रम् (डॉ विश्वास निरूपित पञ्चतन्त्रम्)

ઉદ્દેશ: સંસ્કૃત ભાષા દ્વારા નીતિકથાનું ખેડાણ આખ્યાનાત્મક શૈલીમાં વૈદિક સાહિત્યની જેમ સંસ્કૃત સાહિત્યમાં પ્રસિદ્ધ છે. પ્રાણીજગતના પાત્રો દ્વારા મનુષ્ય જીવનમાં નીતિમત્તાનો પરિચય કરાવવો.

અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ: ભારતીય કથા સાહિત્યનો પરિચય, પંચતંત્રનો પરિચય, શ્રી વિષ્ણુ શર્મા વિરચિત તથા ડૉ. વિશ્વાસ નિરૂપિત પંચતંત્રની નિયત કથાઓ

Unit-I: ભારતીય કથા સાહિત્ય અને પ્રાણીકથા, પંચતંત્ર પરિચય, પંચતંત્રનું કર્તૃત્વ અને આવૃત્તિઓ, પંચતંત્રનું મહત્વ, પંચતંત્ર રચનાકાળ, પંચતંત્રની શૈલી, પંચતંત્રનો ઉપદેશ. મિત્રભેદની વાર્તાઓ અને ઉપદેશ.

Unit-II: वञ्चकः बकः, त्रयःधूर्ताः, उपायेन शक्यं सर्वम्, नष्टःपिष्ट घटः। - **(डॉ विश्वास निरूपित पञ्चतन्त्रम्)**

Unit-III: चटका कुञ्जरः कथा, सिंह शृगालः कथा,सूचिमुखः वानरयूथयोः कथा, वानरः चटकयोः कथा

Unit-IV: टीट्टीभ – समुद्र-कथा, मुर्खकच्छप-कथा, मत्स्यत्रय-कथा, धर्मबुद्धि पापबुद्धयोः कथा। **(श्री विष्णुशर्मा विरचित पञ्च तन्त्रम्** unit-III & IV)

સંદર્ભ ગ્રંથો:

1) पञ्चतन्त्र विष्णुशर्मा प्रणीत – श्यामचरण पांडेय, MLBD

2) पञ्चतन्त्रकथा- डॉ. विश्वासः, संस्कृतभारती-बेङ्गलूर

Page - I

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૦ થી અમલમાં આવનાર એફ.વાય.બી.એ.

સંસ્કૃત સેમેસ્ટર- ૧ નો અભ્યાસક્રમ

Core Allied **Credit-03**

Paper- **1 (B) Sanskrit Classical Language** કુલ ગુણ-૫૦

कृति: नारायण पण्डित कृत हितोपदेशः -मित्रलाभ

<u>ઉદ્દેશ</u>: સંસ્કૃત ભાષા દ્વારા નીતિકથાનું ખેડાણ આખ્યાનાત્મક શૈલીમાં વૈદિક સાહિત્યની જેમ સંસ્કૃત સાહિત્યમાં પ્રસિદ્ધ છે. પ્રાણીજગતના પાત્રો દ્વારા મનુષ્ય જીવનમાં નીતિમત્તાનો પરિચય કરાવવો.

<u>અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ</u>: ભારતીય કથા સાહિત્યનો પરિચય, હિતોપદેશનો પરિચય, શ્રી નારાયણ પંડિત વિરચિત હિતોપદેશની નિયત કથાઓ.

Unit-I: ભારતીય કથા સાહિત્ય અને પ્રાણીકથા, હિતોપદેશનો પરિચય, હિતોપદેશનું કર્તૃત્વ , હિતોપદેશનું મહત્વ, હિતોપદેશ રચનાકાળ, હિતોપદેશની શૈલી, હિતોપદેશનો ઉપદેશ. મિત્રલાભની વાર્તાઓ અને ઉપદેશ.

Unit-II: काक,कपोत,मूषक एवम् कूर्मादिनां कथा ,वृद्ध व्याघ्र एवं **पान्थस्य कथा,**

Unit III: काक, गृध्र,मार्जार,शृगाल कथा,परिव्राजक एवं वणिकपुत्रि कथा

Unit IV: व्याघ,मृग,,शूकर,गृध कथा ,राजपुत्र एवं लावण्यवती कथा ,घूर्तगृध एवं.कर्पूरतिलक की कथा ,

<u>સંદર્ભ ગ્રંથ</u>

१) नारायण पण्डित कृत हितोपदेशः - चौखम्बा संस्कृत प्रतिष्ठान ,वाराणसी

२) संस्कृत साहित्य का इतिहास- बलदेव उपाध्याय

Page - II

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૦ થી અમલમાં આવનાર એફ.વાય.બી.એ.

સંસ્કૃત સેમેસ્ટર- ૧ નો અભ્યાસક્રમ

Core Course & Elective Course **Credit-03**

Paper- **1 (A)** **आर्षकाव्यम्** કુલ ગુણ-૫૦

कृति : वाल्मीकिरामायण – अयोध्याकाण्ड सर्ग ७-१२ पर्यन्तम्

ઉદ્દેશ: સંસ્કૃતના આદિકવિ ઋષિ વાલ્મીકી રચિત રામાયણ પરિચય સાથે સંસ્કૃત સાહિત્યમાં નિરૂપિત સમાજ વ્યવસ્થા તથા નૈતિક મૂલ્યો દ્વારા ભારતીય સંસ્કૃતિનો પરિચય કરાવવો તથા પ્રાચીન ભારતીય જીવન દર્શનનો પરિચય કરાવવો જેથી આધુનિક સમયમાં આદર્શ સમાજ ઘડી શકીએ.

અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ: આદિ કવિ અને આદિ કાવ્ય, રામાયણ અયોધ્યાકાંડ સર્ગ ૭ થી ૧૨ સુધીના વિષયો.

Unit-I: સંસ્કૃત આદિકવિ પરિચય, પદ્ય સાહિત્યની ઉત્પત્તિ, રામાયણ વીરચરિતકાવ્ય,મહાકાવ્ય તરીકે, રામાયણની વિશેષતા, સમાજદર્શન, રામાયણની સાહિત્ય તથા સમાજ પર અસર, રામાયણ 'આદિકાવ્ય' તથા વાલ્મીકિ 'આદિકવિ તરીકે વર્તમાન સમયમાં રામાયણની ઉપદિયતા

Unit-II: अयोध्याकाण्ड સર્ગ ૭,૮

Unit-III: अयोध्याकाण्ड સર્ગ ૯,૧૦

Unit-IV: अयोध्याकाण्ड સર્ગ ૧૧,૧૨

સંદર્ભ ગ્રંથો

१) रामायण – अयोध्याकाण्ड – पूर्वार्ध- श्रीपाद दामोदर सातवलेकर

२) रामायण उत्पत्ति और विकास –कादर कामिल बुल्के

3) રામાયણ- ભારતીય વિચારમંચ

४) The Ramayan Tradition in Asia-સાહિત્ય અકાદમી, દિલ્હી.૪

५) Valmiki Ramayan (Vol.I to III) A.L.Gadgil, Shri Ram Kosa Mandal, Pune'82

૬) લેક્ચર્સ ઓન ધ રામાયણ, વી.એસ.શ્રીનિવાસ શાસ્ત્રી

૭)સંસ્કૃતસાહિત્યનો પરિચયાત્મક ઈતિહાસ- અમૃત ઉપધ્યાય, સંસ્કૃત સેવાસમિતિ

Page - III

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૦ થી અમલમાં આવનાર એફ.વાય.બી.એ.

સંસ્કૃત સેમેસ્ટર-૧ નો અભ્યાસક્રમ

Core Course & Elective Course **Credit-03**

Paper- **1 (B) अर्वाचीनसंस्कृत-महाकाव्यम्** કુલ ગુણ-૫૦

कृति: - भार्गवीयम् (सर्गः १-३) - प्रो. मिथिलाप्रसाद त्रिपाठी ।

<u>ઉદ્દેશ</u>: સંસ્કૃત ના અર્વાચીન મહાકાવ્યનો પરિચય કરાવવો, કાવ્યની વર્તમાન ભાષા શૈલીથી અવગત કરાવવા.

<u>અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ:</u> અર્વાચીન મહાકાવ્યનો પરિચય, ભાર્ગવીયમ કૃતિ અને કર્તા નો પરિચય, સર્ગ-૧ ના વિષયો.

<u>Unit-I:</u> કર્તા-કૃતિ નો પરિચય,

<u>Unit-II</u>: સર્ગ-૧

<u>Unit-III</u>: સર્ગ-૧

<u>Unit-IV</u>: સર્ગ-૧

<u>સંદર્ભ ગ્રંથો</u>:

૧) भार्गवीयम्- लेखक- प्रो. मिथिलाप्रसाद त्रिपाठी ।

૨) અર્વાચીન સંસ્કૃત સાહિત્ય નો ઈતિહાસ

Page-IV

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૦ થી અમલમાં આવનાર એફ.વાય.બી.એ.

સંસ્કૃત સેમેસ્ટર-૧ નો અભ્યાસક્રમ

Core Course & Elective Course **Credit-03**

Paper- 2 (B) **संस्कृत-रूपक-साहित्यम्** કુલ ગુણ-૫૦

कृतिः भास-कृत - मध्यमव्यायोगः

<u>ઉદ્દેશ</u>: સંસ્કૃત રૂપકસાહિત્ય નો પરિચય , રૂપક ના પ્રકાર, સ્વરૂપનો પરિચય કરાવી ભાષ ની નાટ્યશૈલી સાથે કૃતિલક્ષી અભ્યાસ કરાવવો.

<u>અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ</u>: નાટ્યકૃતિના કર્તાનો પરિચય, જીવન, સમય, ભાસ નાટ્યચક્ર, ભાસ સમસ્યા, કૃતિઓનો રૂપક પ્રકાર, સંસ્કૃતિના ઉદ્‌ગાતા ભાસનું નાટયકાર તરીકે મૂલ્યાંકન, કૃતિનું સર્વાંગી વિવેચન, ભાસની વિશેષતા, ભાસ નું પ્રદાન વગેરે.

<u>Unit-I:</u> ભાસનું જીવન, સમય, ભાસની કૃતિઓ, રૂપક સાહિત્યનો પરિચય, રૂપક ના પ્રકારો, ભાસ ના રૂપકો.

<u>Unit-II</u>: ભાસ સમસ્યા, ભાસની નાટ્યકળા, 'ભાસો હાસ:' , મધ્યમ વ્યાયોગ ની કથાવસ્તુ નો મૂળસ્રોત.

<u>Unit-III</u>: મધ્યમવ્યાયોગ.

<u>Unit-IV</u>: મધ્યમવ્યાયોગ.

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧) Bhas- A Study Dr. A. D. Pushalkar.

૨) भासनाटकचक्र- चौखम्बा, वाराणसी – आ० बलदेव उपाध्याय।

૩) સંસ્કૃત નાટકો નો પરિચય - નાંદી, યુનિવર્સિટિ ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.

૪) સંસ્કૃત સાહિત્ય નો પરિચય -એ. બી. કીથ -અનુવાદ -પુરોહિત .

૫) संस्कृत साहित्य का इतिहास – ए बी कीथ, चौखम्बा।

૬) संस्कृत साहित्य का इतिहास – ए बी कीथ, चौखम्बा।

૭) संस्कृत साहित्य का इतिहास – ए बी कीथ, चौखम्बा।

૮) मध्यम व्यायोग- श्रीरामचन्द्र मिश्र विरचित 'प्रकाश' टीका, चौखम्बा।

Page - VI

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૦ થી અમલમાં આવનાર એફ.વાય.બી.એ.

સંસ્કૃત સેમેસ્ટર- ૨ નો અભ્યાસક્રમ

Core Allied **Credit-03**

Paper- **2 (A) Sanskrit Classical Language** કુલ ગુણ-૫૦

कृति- संस्कृत-वैभवम् . ध्येयः वाक्यानि

<u>ઉદ્દેશ</u>: સંસ્કૃત સાહિત્યનો પરિચય કરાવી ભારતીય કળાઓ તથા વિવિધ વિદ્યાઓ ને સોદાહરણ સમજાવી.

<u>અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ:</u> સંસ્કૃત સાહિત્ય કળા અને વિદ્યાઓનો પરિચય, વિવિધ સંસ્થાના સંસ્કૃત ધ્યેય વાક્યોનો વિસ્તાર પૂર્વક પરિચય.

<u>Unit-I:</u> સંસ્કૃત ભાષા- ઉત્પત્તિ- વિકાસ (ઐતિહાસિક દ્રષ્ટિએ)

<u>Unit-II:</u> સાહિત્ય, કળાઓ, વિદ્યાઓ

<u>Unit-III:</u> ध्येयः वाक्यानि (વિવિધ સંસ્થાના ધ્યેય વાક્યો)

<u>Unit-IV:</u> ध्येयः वाक्यानि (વિવિધ સંસ્થાના ધ્યેય વાક્યો)

સંદર્ભ ગ્રંથો

१) संस्कृतवैभवम्, संकृतभारती, देहली

२) hindu Polity, by- k.p. jayswal, chaukhamba prakashan-Varanasi

3) भारतीय पुरालिपि विद्या- दिनेशचंद्र सरकार,अनु.पुष्पदत्त वाजपेयी

Hemmet
Reyc - I

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૦ થી અમલમાં આવનાર એફ.વાય.બી.એ.

સંસ્કૃત સેમેસ્ટર-૨ નો અભ્યાસક્રમ

Core Allied **Credit-03**

Paper- **2 (B) Sanskrit Classical Language** કુલ ગુણ-૫૦

કૃતિ : સંસ્કૃત સાહિત્યમાં સંસ્કૃતિ ચિંતન

<u>ઉદ્દેશ</u>: સંસ્કૃત સાહિત્ય તથા સંસ્કૃતિ નો પરસ્પર સંબંધ સમજાવવો.સંસ્કૃત સાહિત્ય તથા જીવન ના મૂલ્યતત્વ નો સંબંધ.

અભ્યાસક્રમ ના મુદ્દા : ભારતીય સંસ્કૃતિ નું સ્વરૂપ, એકાત્મકતા, શિષ્ટાચાર, ધર્મ કિર્તીદાન ગઢવી, નારી, ધાર્મિક સહિષ્ણુતા, પુરુષાર્થ ચતુષ્ટય તથા વિવિધ રાષ્ટ્રીય ધ્યેય વાક્યો નો અભ્યાસ.

<u>Unit-I:</u> સંસ્કૃતિ અર્થ અને સ્વરૂપ , વિશ્વની આદિ સંસ્કૃતિ, ભારતીય સંસ્કૃતિના મૂળતત્વો,ભારતીય સંસ્કૃતિ અને શિષ્ટાચાર ,ભારતીય સંસ્કૃતિમાં એકાત્મકતા ,ભારતીય સંસ્કૃતિ અને ધર્મ

<u>Unit-II:</u> ભારતીય સંસ્કૃતિ અને ચરિત્ર , ભારતીય સંસ્કૃતિમાં નારી , ભારતીય સંસ્કૃતિ અને રાષ્ટ્રીય એકીકરણ ,ભારતીય સંસ્કૃતિમાં ધાર્મિક સહિષ્ણુતા ,ભારતીય સંસ્કૃતિમાં સમન્વય ,ભારતીય સંસ્કૃતિમાં પુરુષાર્થ ચતુષ્ટય.

Unit III: ध्येय: वाक्यानि

Unit vI: ध्येय: वाक्यानि

<u>સંદર્ભ ગ્રંથો</u>

1) **भारतीय संस्कृति के मूलतत्व – सौती वीरेंद्र ।**

2) **संस्कृति के** चार अध्याय – रामधारीसिंह "दिनकर"

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૦ થી અમલમાં આવનાર એફ.વાય.બી.એ.

સંસ્કૃત સેમેસ્ટર- 2 નો અભ્યાસક્રમ

Core Course & Elective Course **Credit-03**

Paper- **3 (A)** **संस्कृत-प्रशिष्ट-महाकाव्यम्** કુલ ગુણ-૫૦

कृतिः कुमारसम्भवम् (सर्ग-5)

ઉદ્દેશ: પ્રશિષ્ટ મહાકાવ્યનો પરિચય કરાવી સંસ્કૃત પદ્યસાહિત્યના પ્રકારોમાં મહાકાવ્યનું સ્વરૂપ-લક્ષણ સાથે અલંકૃત કૃતિનો અભ્યાસ કરાવવો.

અભ્યાસ નાં મુદ્દા-મહાકાવ્ય સ્વરૂપ તથા લક્ષણો,કુમારસંભવ સર્ગ ૫ નાં વિષયો

અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ: પ્રશિષ્ટ મહાકાવ્યનો પરિચય, મહાકાવ્યનું સ્વરૂપ-લક્ષણ, કુમારસંભવમ સર્ગ ૫ નો અભ્યાસ

Unit-I: પદ્યના પ્રકારો, મહાકાવ્યનું સ્વરૂપલક્ષણ. કાલિદાસનું જીવન તથા કવન

Unit-II: कुमारसंभवम्- सर्ग -५- શ્લોક ૧ થી ૩૦

Unit-III: कुमारसंम्भवम्- सर्ग -५- શ્લોક ૩૧ થી ૬૦

Unit-IV: कुमारसंम्भवम्- सर्ग -५- શ્લોક ૬૧ થી ૮૬

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧) **कुमारसम्भवम्- कालिदासः, चौखम्बा प्रकाशन वाराणसी**

૨) **कालिदासः मानव शिल्पी महाकविः- रेवाप्रसाद द्विवेदी**

Page - III

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૦ થી અમલમાં આવનાર એફ.વાય.બી.એ.

સંસ્કૃત સેમેસ્ટર- 2 નો અભ્યાસક્રમ

Core Course & Elective Course **Credit-03**

Paper- **3** (B) **संस्कृत-प्रशिष्ट-महाकाव्यम्** કુલ ગુણ-૫૦

कृति: कुमारसम्भवम् (सर्ग-3)

ઉદ્દેશ: પ્રશિષ્ટ મહાકાવ્યનો પરિચય કરાવી સંસ્કૃત પદ્ય સાહિત્યના પ્રકારોમાં મહાકાવ્યનું સ્વરૂપ-લક્ષણ સાથે અલંકૃત કૃતિનો અભ્યાસ કરાવવો.

અભ્યાસ ના મુદ્દા: મહાકાવ્ય નાં લક્ષણો,કુમારસંભવ નાં સર્ગ ૩ નાં વિષયો.

Unit-I: પદ્યપ્રકારો, મહાકાવ્યનું સ્વરૂપલક્ષણ, કાલિદાસનું જીવનસમય તથા કવન.

Unit-II: कुमार्सम्भवम्- सर्ग -3 શ્લોક ૧ થી ૨૨

Unit-III: कुमार्सम्भवम्- सर्ग -3- શ્લોક ૨૩ થી ૪૪

Unit-IV: कुमार्सम्भवम्- सर्ग -3- શ્લોક ૪૫ થી ૬૫

સંદર્ભ ગ્રંથો

१) कुमारसंभवम्-चोखंबा प्रकाशन,वाराणसी

२) संस्कृत महाकाव्य-चौखंबा प्रकाशन, वाराणसी

Page-IV

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૦ થી અમલમાં આવનાર એફ.વાય.બી.એ.

સંસ્કૃત સેમેસ્ટર- 2 નો અભ્યાસક્રમ

Core Course & Elective Course **Credit-03**

Paper- **4 (A)** भारतीय नीतिशास्त्रम कुल ગુણ-૫૦

<u>कृति</u>: १. भतृहरी कृत नीतिशतकम् श्लोक ૧ થી ૫૦

२. व्यवहार साहस्त्री

ઉદ્દેશ: સંસ્કૃત મુક્તક સાહિત્યનો તથા શતક કાવ્ય પરંપરાનો પરિચય કરાવવો તથા ભારતીય નીતિશાસ્ત્ર અંતર્ગત આવતા વિવિધ વિષયો વિવેકજ્ઞાનથી અવગત કરાવવા.સંસ્કૃત ભાષા માં સંવાદ શીખવવા.

<u>અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ:</u> ભર્તૃહરીના જીવન કવન નો પરિચય, ભર્તૃહરીના નીતિશતકમ્ નો અભ્યાસ, વ્યવહાર સાહસ્રીનો અભ્યાસ.

<u>Unit-I:</u> ભર્તૃહરીના જીવન કવન નો પરિચય शतक काव्य- પદ્ય સાહિત્યના પ્રકાર, વિશેષતા, મૂલ્યાંકન

<u>Unit-II</u>: નીતિશતકમ્ શ્લોક ૧ થી ૨૫

<u>Unit-III</u>: નીતિશતકમ્ શ્લોક ૧ થી ૨૫

<u>Unit-IV</u>: વ્યવહાર સાહસ્રી

<u>સંદર્ભ ગ્રંથો</u>

<u>૧ નીતિ શતકમ-ભર્તૃહરી</u>

૨) વ્યવહાર સાહસ્રી- સંસ્કૃત ભારતી, કર્ણાવતી

Page-V

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૦ થી અમલમાં આવનાર એફ.વાય.બી.એ.

સંસ્કૃત સેમેસ્ટર- 2 નો અભ્યાસક્રમ

Core course & Elective course **Credit -03**

પ્રશ્નપત્ર- 4(B) સંસ્કૃત ગદ્ય સાહિત્ય કુલ ગુણ-૫૦

कृतिः दशकुमारचरितम् - दण्डी (षष्ठं उच्छवासः) गोमिनी वृत्तान्त पर्यन्तम्।

ઉદ્દેશ : સંસ્કૃત ગદ્યકાવ્યનો પરિચય કરાવી ગદ્યના પ્રકારોમાં કથા-આખ્યાયિકાના લક્ષણો સાથે અભ્યાસ કરવો .

અભ્યાસ ક્રમના મુદ્દાઓ :- પ્રાચીન ગદ્યસાહિત્યનો પરિચય , કૃતિ પરિચય , કરતાં પરિચય

Unit- I : ગદ્યસાહિત્યની ઉત્પત્તિ ,વિકાસ , ગદ્યસાહિત્યના પ્રકારો–કથા,આખ્યાયિકા, સ્વરૂપ–લક્ષણ – મૂલ્યાંકન દંડી – જીવન , કવન, સમય-ગદ્યકાર-વાર્તાકાર, પદલાલિત્ય વગેરે .

Unit- II : **दशकुमारचरितम् - दण्डी कृत षष्ठं उच्छवासः**

Unit- III**: दशकुमारचरितम्- दण्डी कृत षष्ठं उच्छवासः**

Unit-IV **: दशकुमारचरितम्- दण्डी कृत षष्ठं उच्छवासः**

સંદર્ભ ગ્રંથો :-

૧. સંસ્કૃત સાહિત્યનો પરિચયાત્મક ઇતિહાસ-અમૃત ઉપાધ્યાય, સંસ્કૃત સેવા સમિતિ , અમદાવાદ .

२. दशकुमारचरितम् - आचार्य दण्डी

Page - VI

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT ૧

2020-21 એફ.વાય.બી.એ.

શૈક્ષણિક વર્ષ ~~૨૦૨૦-૨૦~~ થી અમલમાં આવનાર ~~એસ~~.વાય.બી.એ.

સંસ્કૃત સેમેસ્ટર-1 નો અભ્યાસક્રમ

Core Comp & Core Elective — **Credit-03**

Paper- 2 (A) - ललित-संस्कृतनाट्यसाहित्यम् — કુલ ગુણ-૫૦

कृतिः - भासकृत-कर्णभारम्

<u>ઉદ્દેશ</u>: સંસ્કૃત સાહિત્યનો પરિચય પ્રાપ્ત કરાવવો. રૂપક સાહિત્ય નો પરિચય, રૂપક ના પ્રકાર, ભાસ ની કૃતિ થી અવગત કરાવવા.

<u>અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ:</u> નાટ્યકૃતિના કર્તાનો પરિચય, જીવન, સમય, ભાસ નાટ્યચક્ર, ભાસ સમસ્યા, કૃતિઓનો રૂપક પ્રકાર, સંસ્કૃતિના ઉદ્દગાતા ભાસનું નાટ્યકાર તરીકે મૂલ્યાંકન, કૃતિનું સર્વાંગી વિવેચન, ભાસની વિશેષતા, ભાસ નું પ્રદાન વગેરે.

Unit-1: કવિ પરિચય-જીવન, સમય, કવન, ભાસ સમસ્યા, ભાસ નાટકચક્ર.

Unit-2: રૂપક સાહિત્યનો પરિચય, રૂપકના પ્રકાર તરીકે કૃતિ લક્ષી મૂલ્યાંકન.

Unit-3: कर्णभारम् ।

Unit-4: कर्णभारम् ।

સંદર્ભગ્રંથ સૂચિ-

૧) ભાસ એક અધ્યયન –બલદેવ ઉપાધ્યાય, વારાણસી.

૨) સંસ્કૃત નાટકો નો પરિચય- નાંદી, યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.

૩) સંસ્કૃતસાહિત્યનો પરિણામત્મક ઇતિહાસ-અમૃત ઉપાધ્યાય, સંસ્કૃત સેવા સમિતિ, અમદાવાદ

૪) સંસ્કૃતસાહિત્ય કા ઇતિહાસ –વાચસ્પતિ ગૈરોલા, વારાણસી

૫) સંસ્કૃતસાહિત્ય કા ઇતિહાસ-પ્રો. એ. મેક ડૉનલ કૃત.

૬) Bhasa A Study – A D Pusalkar .

૭) History of Sanskrit Literature –A B keith, Chaukhamba.